

při dražbě nelze pokládati za cenu prodatelem požadovanou. Jestliť prý dražba zvláštním zařízením právním, při němž se předpokládá, že budou činěna podání nad nejnižší cenu, že se bude pokračovati, dokud se budou činiti podání vyšší, a kde odpor proti příklepu podateli nejvyššímu může býti opřen jen důvody zákonnými; mezi nimi není důvod ten, že podání dosáhlo vysokého stupně. Soud vyslovil dále, že dle jeho přesvědčení byla cena, při dražbě docílená, přiměřená. Byloť prý na stromech 30 až 32 q třešní a toto množství umožnilo prý obžalovanému Františku Ř-ovi prodávati třešně v drobném prodeji 1 kg po 3 K 50 h, kdežto jinde prý se prodávaly 1 kg po 5 až 10 K. Zmateční stížnosti státního zastupitelství, brojící proti sprošřujícímu výroku důvodem čís. 9 a) § 281 tr. ř., nelze upříti oprávnění. Proti názoru nalézacího soudu o dražbě jakožto zákonem dovoleném právním zařízení, při němž přihazování spočívá již v samém ústavu veřejné dražby, dlužno na druhé straně poukázat na platné dosud nařízení ze dne 18. března 1918, čís. 94 ř. zák., kterým dražba předmětů potřeby, až na výjimky, v nařízení tom stanovené, byla až na další zakázána. Než i z tohoto nařízení možno souditi, že veřejná dražba jako právní ústav, v podstatě na přeplácení založený, nebyla zásadně zákonem zakázána. Nelze proto užití prvního ustanovení § 9 »přeplácení prodatelem požadované ceny«. Rovněž nelze tu užití druhého ustanovení § 9 (»úředně stanovenou cenu«), poněvadž obchod ovocem byl v době činu vzhledem ku vládnímu nařízení ze dne 21. dubna 1921, čís. 169 sb. z. a n. uvolněn a pro rok 1921 nebyla stanovena pro třešně úřední cena. Za to však lze užití ustanovení třetího (»cenu až dosud obvyklou«). Za takovou lze již dle obecné mluvy považovati cenu, která byla pro ten který předmět potřeby před dobou nákupu na určitém místě po přiměřenou dobu skutečně požadována a placena. (Viz rozhodnutí bývalého Nejvyššího soudu ve Vídni ze dne 8. srpna 1916, čís. Kr III 103/16 sb. čís. 4321.) A tu je zvykem, že ovoce na stromě draží se a prodává se z volné ruky již před dozráním. Pro ceny ve velkém netřeba čekati, až úroda uzraje a cena v prodeji drobném se vytvoří. Jest možno, srovnáním s jinými dražbami a zvláště s daleko kulantnějšími prodeji z volné ruky cenu pro sklizeň dotyčného roku, zde 1921, zjistiti, načež teprve po zjištění této obvyklé ceny lze se vysloviti o tom, dána-li skutková podstata § 9 zákona lichovního. Nalézací soud měl tedy, poněvadž ani cena požadovaná ani cena úředně stanovená nepřicházejí v tomto případě v úvahu, nejprve zjistiti dle zásad shora vytknutých, zdali obžalovaní přepláceli cenu až dosud obvyklou, by pak na podkladě tom mohl teprve řešiti otázku viny ve smyslu § 9 zákona o lichvě. Poněvadž se tak nestalo, není tu prozatím onoho skutkového podkladu, jehož je při správném použití zákona zapotřebí, důsledkem čehož nemá zrušovací soud možnosti rozhodnouti hned ve věci samé.

Čís. 909.

Pokud zakládá podloudnictví též skutkovou podstatu podvodu.

Vylákání falešného osvědčení na politické správě za účelem vývozu a klamání finančních úřadů při podloudném vývozu jest pokládati za jednotný čin trestný.

(Rozh. ze dne 11. srpna 1922, Kr I 879/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných Josefa S-a a Václava J-a do rozsudku krajského soudu v Hoře Kutné ze dne 29. května 1922, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem nedokonaného podvodu dle §§ 8, 197, 200, 203 tr. zák., vyhověl však stížnosti posléz jmenovaného, pokud byl v činu jeho shledán též zločinem dokonaného podvodu a uznal ho vinným pouze pokusem zločinu podvodu.

Důvody:

Jak stížnost Josefa S-a, tak i stížnost Václava J-a uplatňují zmatek § 281 čís. 9 a) (stížnost J-ova pod nesprávným označením čís. 10) tr. ř., ježto prý šlo o podloudnou dopravu nevycleného automobilu do území Čsl. republiky, které tvoří podstatu těžkého důchodkového přestupku, nespadá však pod předpis všeobecného trestního zákonníka o podvodu. Každé podloudnictví předpokládá prý, jak zejména dovozuje stížnost J-ova, snahu, uvést úřady v omyl a poškodit stát na jeho právu na nerušený dozor dovozu z ciziny a na právu důchodkovém, důchodkový pak trestní zákon jako zákon zvláštní vylučuje prý použití všeobecného trestního zákona. Než vývodům stížnosti nelze přisvědčiti. Dle čl. IV. a V. uvoz. zákona ku všeobecnému trestnímu zákonníku sluší trestati jako zločin, přečin nebo přestupek vše to, co jím výslovně jako zločin, přečin nebo přestupek jest označeno, a toliko potrestání jiných přestoupení zákona přenecháno jest určeným k tomu úřadům dle platných o tom předpisů. Ve shodě s touto zásadou i trestní zákon důchodkový v § 103 vyslovuje, že tresty dle toho zákona nastoupiti mají, není-li jinak zvlášť ustanoveno, vedle trestů soudních, jde-li o činy neb opomenutí, trestné též dle všeob. tr. zákoníka. V § 237 důch. tr. zák. zvláště ještě poukazuje se na soudní trestnost dle všeob. trest. zákonníka, jde-li o podloudnictví pomocí padělaných nebo podvržených listin. Byť i pravda bylo, že skutková podstata podloudnictví v podstatných známkách uvedení v omyl nebo využití nevědomosti celních úřadů, úmyslu zkrátiti stát na jeho právech, se kryje se skutkovou podstatou podvodu dle všeob. tr. zák., nemůže přece býti vzhledem ku shora uvedeným předpisům pochybností, že i podloudnictví zakládá trestnost dle všeob. trestního zák., zejména tam, kde se podloudník neomezil na pouhé trpné chování, nýbrž použil za účelem oklamání vyloženě lstivých prostředků (viz rozh. sb. víd. 236-240-2914-2337). Tomu však v tomto případě dle zjištění napadeného rozsudku tak bylo (společná úmluva všech tří obžalovaných o krocích za účelem vydávání zastaveného automobilu za totožný s prvním vycleným automobilem a dotyčné společné machinace, vylákání falešného potvrzení okres. hejtmanství R-em a S-em atd.). Nelze proto uznati napadené právní stanovisko rozsudku, podřaďující skutek všech tří obžalovaných pod hledisko podvodu, právně pochybeným.

Přisvědčiti jest však zmateční stížnosti Josefa S-a, pokud z důvodu § 281 čís. 10 tr. ř. vytýká rozsudku nesprávnost, poněvadž stěžovatele odsoudil vedle pokusu zločinu podvodu klamáním finančních orgánů republiky též pro dokonaný zločin podvodu vylákáním falešného osvědčení na politické správě v K. V odstavci druhém rozsudku uvedený úmysl, poškoditi okresní politickou správu na jejím právu, »vydati řádné a prav-

divé potvrzení«, nevybočuje z rámce úmyslného uvedení politické správy v omyl a nemůže jako zvláštní úmysl poškozovací ve smyslu § 197 tr. zák. býti uznán. Zbývá tedy jen úmysl, poškoditi finanční správu na jejím právu na nerušený dozor při dovozu z ciziny a na důchodkových právech, který však kryje se úplně s tímže požadavkem skutkové podstaty podvodu dle odstavce prvního rozsudku. Dle toho nemůže býti pochybným, že oboje jednání, jak pokus podvodu, tak i domněle dokonáný podvod, čelilo k témuž posléze uvedenému výsledku poškozovacímu a že vylákání nepravdivého osvědčení okresní politické správy bylo jen jedním z prostředků k uskutečnění téhož podvodu, který byl podniknut, však pro překážku odjinud v to přišlou nedokonán. Za takových okolností nemělo toto vylákání nepravdivého osvědčení okresní politické správy přičítáno býti stěžovateli jako zvláštní dokonáný podvod vedle nedokonaného podvodu, tvoříc jen součást tohoto zločinného jednání. Postup nalézacího soudu jest právně pochybený i bylo zmateční stížností Josefa S-a, brojící proti němu z důvodu § 281 čís. 10 tr. ř. vyhověti.

Čís. 910.

Pro skutkovou podstatu zločinu veřejného násilí dle § 93 tr. zák. pokud se týče dle § 98 písm. b) tr. zák. jest lhostejno, že se ho pachatelé (dělníci) dopustili v zájmu jednotnosti odborové organizace.

(Rozh. ze dne 17. srpna 1922, Kr II 198/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 10. února 1922, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem veřejného násilí dle § 93 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů čís. 5 a 10 § 281 tr. ř. Po stránce formální vytýká, že nalézacím soudem nejsou uvedeny důvody pro výrok, že stěžovatelé byli smluveni. Než výtku je nesprávná. Nalézací soud zjišťuje v rozhodovacích důvodech, že na šachetní schůzi jámy J. dne 3. dubna 1921 bylo usneseno, že všichni horníci jámy J. musí vstoupiti do odborové sociálně demokratické organizace a že sedm vůdců křesťansko-sociálního dělnictva musí býti ze závodu odstraněno; že osazenstvo jámy J. bylo dne 4. dubna 1921 plakátem — obžalovaným Antonínem K-em vyvěšeným — vyzýváno, aby dříve nezačalo práce, dokud nebudou ze závodu odstraněni příslušníci křesťansko-sociální strany, v plakátě jmenovaní; dále, že se osazenstvo před ranní směnou v cechovně usneslo, že nesjede do dolů, neodstraní-li závodní správa jmenovaných sedm horníků ze závodu; konečně, že vyjednávání s horními úředníky minulo se výsledkem, a že došlo, když po příchodu horníků z jámy J. a z jámy i koksovný F. některý ze shromážděných vykřikl »Ven s nimi, ale nebíti je« — k činům, o které jde. O tato předchozí zjištění opírá se zřejmě výrok nalézacího soudu, že násilí na sedmi křesťansko-sociálních dělnících bylo aktem smluveným a hromadným. Ne-